

Szanowny Pan
Zbigniew Derdziuk
Prezes Zakładu Ubezpieczeń Społecznych

WNIOSEK O UDOSTĘPNIENIE INFORMACJI PUBLICZNEJ

Do ustawowych zadań Zakładu Ubezpieczeń Społecznych należą m.in. kontrola prawidłowości orzekania o czasowej niezdolności do pracy i wystawiania zaświadczeń lekarskich.

W tym zakresie ZUS zaczął wprowadzać innowacyjne technologie, aby usprawnić swoje operacje. Jak wynika z odpowiedzi ZUS na wcześniejszy wniosek Fundacji Panoptykon o udostępnienie informacji publicznej instytucja ta zaczęła wdrażać narzędzia analityczne (rozwiązania, które noszą cechy szeroko pojętej sztucznej inteligencji *sensu largo*), mające ułatwić wszczynanie kontroli:

“Zakład Ubezpieczeń Społecznych potwierdza wykorzystanie rozwiązań, które noszą cechy szeroko pojętej, (...) sztucznej inteligencji /sensu largo/, m.in. do określenia prawdopodobieństwa w zakresie wystąpienia nieprawidłowości dotyczących danego zaświadczenia lekarskiego (...)”¹.

“Każde zaświadczenie lekarskie o czasowej niezdolności do pracy wpływające do Zakładu poddawane jest systemowej analizie, a w jej wyniku określone zostaje prawdopodobieństwo wystąpienia nieprawidłowości związanych z jego wystawieniem. Wynik tej analizy systemowej jest jednym z elementów udostępnianych lekarzom wykonującym zadania związane z wybieraniem zaświadczeń lekarskich do kontroli prawidłowości orzekania o czasowej niezdolności do pracy”².

Wyżej wskazana kontrola prawidłowości orzekania o czasowej niezdolności do pracy i wystawiania zaświadczeń lekarskich może być podejmowana w postępowaniach wszczynanych na wniosek pracodawców, komórek organizacyjnych ZUS lub z inicjatywy lekarzy orzecznictwa lekarskiego Zakładu. Niezależnie od tego, kto zainicjował postępowanie, kontrolę tę wykonują wyłącznie lekarze orzecznictwa Zakładu. Zgodnie z odpowiedzią ZUS z dnia 20 września 2024 roku, lekarze

---

¹ Odpowiedź ZUS z dnia 20 września 2024 roku na wniosek Fundacji Panoptykon o udostępnienie informacji publicznej. Cała odpowiedź znajduje się pod linkiem:
https://pliki.panoptykon.org/DIP/Cyfrowy%20Nadz%C3%B3r%20-%20EOG%20I/Przychodz%C4%85ca%20-%20odpowiedzi%20na%20wniosek/ZUS_dip-odpowiedz_AI_zwolnienia%20lekarskie_20.09.2024.pdf

² J.w.

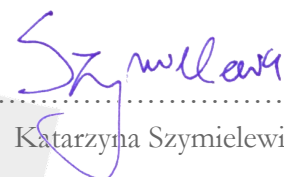
orzecznictwa “mają możliwość korzystania z systemowego wsparcia procesu związanego z wybieraniem zaświadczeń do kontroli³”.

Na potrzeby niniejszego wniosku pojęcie “**narzędzie analityczne**” oznacza **rozwiązania, które noszą cechy szeroko pojętej sztucznej inteligencji *sensu largo***, stosowane przez ZUS do określania prawdopodobieństwa wystąpienia nieprawidłowości w zakresie wystawianych zwolnień lekarskich oraz opłacania składek.

W związku z powyższym na podstawie art. 61 Konstytucji RP oraz art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 902) Fundacja Panoptykon wnosi o udostępnienie następujących informacji:

1. Czy została przygotowana instrukcja obsługi dla lekarza orzecznika w zakresie interpretacji wyników generowanych przez narzędzie analityczne? Jeśli tak, to prosimy o jej udostępnienie.
2. Czy została sporządzona instrukcja obsługi narzędzia analitycznego stosowanego do określenia wystąpienia prawdopodobieństwa nieprawidłowości wystawianych zaświadczeń lekarskich? Jeśli tak, to prosimy o ich udostępnienie. Jeśli nie, to w miarę możliwości prosimy o wskazanie cech, możliwości i ograniczeń skuteczności, a także przeznaczenia narzędzi analitycznych.
3. Prosimy o udostępnienie dokumentacji opisującej działanie/specyfikację systemu, sporządzonej po wdrożeniu narzędzi analitycznych (np. dokumentacja analityczna, studium przypadku, wnioski lub rekomendacje z funkcjonowania)

Prosimy o udostępnienie informacji w **formie pliku w formacie PDF** za pośrednictwem poczty elektronicznej na adres fundacja@panoptykon.org

Katarzyna Szymielewicz

---

³ Jw.